

TEMİZLİK KAĞIDI ÜRÜN GRUBU ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU KILAVUZU

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2020

Ankara

Versiyon 1.1

İÇİNDEKİLER

Kılavuzun kullanımı	4
Bölüm A: GENEL BİLGİ	5
1 Giriş	5
1.1 Ürünüm Çevre Etiketli için uygun mu?	5
1.2 Kriterlerin amaçları.....	5
1.3 Çevre Etiketli'ne kimler başvurabilir?	6
1.4 Nereye başvurmalıyım?	6
1.5 Başvuru neleri kapsar?.....	6
1.6 Çevre Etiketli kullanım hakkımı nasıl uzatırım veya değiştiririm?	6
1.7 Sürekli kontrol – başvuru sahibinin sorumluluğu	7
1.8 Kriterlere uyumun değerlendirilmesi	7
1.9 Maliyetler	7
2 Başvuru süreci	9
1. Adım: Bakanlık ile iletişime geçme	10
2. Adım: Beyan, test ve doğrulama gereklilikleri	10
3. Adım: Dosya ve başvuru formunu derleyip sunma	10
4. Adım: Değerlendirme	11
5. Adım: Etiketli Verilmesi ve Kullanımı	12
2.1 Kriterlerin güncellenmesi	12
2.2 Kontrol listesi: Uygulama yöntemi	14
2.3 Kapsam	15
2.4 Tanımlar	15

BÖLÜM B: ÜRÜN DEĞERLENDİRME VE DOĞRULAMA	18
1. Kriter Suya deşarjlar ve hava emisyonları	20
2. Kriter Enerji Kullanımı	25
3. Kriter Selüloz-Sürdürülebilir Selüloz Yönetimi	26
4. Kriter Zararlı kimyasal maddeler	27
5. Kriter Ürün Güvenliği	30
6.Kriter Atık yönetimi.....	31
7.Kriter Kullanıma Uygunluk.....	32
8. Kriter Tüketicinin Bilgilendirilmesi.....	32
9. Kriter Mevzuata Uygunluk Kriterleri.....	33
BÖLÜM C: BAŞVURU FORMU	34
BÖLÜM D: BEYAN VE TAAHHÜT UYGULAMA ÖRNEKLERİ	35
Beyan 1: Kimyasal Madde Üreticisi/Tedarikçi beyanı.....	36
Beyan 2: Mürekkepten Arındırma Kimyasalı Üretici/Tedarikçi beyanı.....	37
Beyan 3: Köpük Kontrolü için Biyosidal Ürün Üretici/Tedarikçi beyanname.....	39
Beyan 4: Üretici/Tedarikçi beyanı.....	40
Beyan 5: Losyon Üreticisi/Tedarikçi beyanı.....	42
Beyan 6: Kimyasal Üreticisi/Tedarikçi Prosesle İlişkin ve Fonksiyonel Kimyasallar beyanı.....	43
Beyan 7: Başvuru Sahibi Kullanıma Uygunluk Beyanı.....	44
Beyan 8: Taahhüt Belgesi.....	47
BÖLÜM E: KONTROL LİSTESİ	48
EK: TASLAK SÖZLEŞME ÖRNEĞİ	50

Kılavuzun kullanımı

Kılavuz, 19 Ekim 2018 tarih ve 30570 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevre Etiketleri Yönetmeliği” kapsamında çevre etiketi kullanıcısı ünvanını almak isteyen gerçek/tüzel kişileri yürürlükte olan kriter gerekliliklerine uygun olarak başvuru sürecinde yönlendirmek için hazırlanmıştır. Kılavuz içerisinde aşağıdaki semboller kullanılmaktadır:

= Kayda değer veya önemli bilgi.

= Önemli açıklama

= Gerekli durumlarda beyanlara ilişkin bağlantılar dahil olmak üzere kriter uyumunu doğrulamak için gerekli belgeler.

Kılavuz şu şekilde yapılandırılmıştır:

Bölüm A: Genel Bilgiler – Çevre Etiketleri başvuru sürecinin ayrıntıları ve başvuru hakkında sıkça sorulan soruların cevaplarına ilişkin bilgiler sağlar.

Bölüm B: Ürün Değerlendirme ve Doğrulama – Temizlik kağıdı ürün grubuna yönelik yayımlanmış çevre etiketi kriterleri doğrultusunda başvuru sahibi tarafından değerlendirme ve doğrulama süreci için gereken hesaplama, test, analiz, ölçüm, sertifika, bilgi ve belgelerin nasıl olması gerektiğine dair bilgiler sağlar.

Bölüm C: Başvuru Formu –Tüm başvuru sahipleri tarafından doldurulması gereken başvuru formunu ve açıklamalarını içerir.

Bölüm D: Beyanlar – Beyanlar başvuru sürecinin bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Bölüm B'de (Ürün Değerlendirme ve Doğrulama) istenilen hesaplama, test, analiz, ölçüm, sertifika, bilgi ve belgelerin doğruluğu ve tüm gerekliliklerin yerine getirildiği ilgili yetkili tarafından imzalanarak ve kaşelenerek beyan edilir.

Bölüm E: Kontrol Listesi – Başvuru sahibine, başvuruyu göndermeden önce olası eksikleri giderme ve yapılacak işlerin/ hazırlanacak belgelerin hatırlatılması amacıyla düzenlenmiştir. Böylece başvuru değerlendirmesi sürecinde olası zaman kayıplarının azaltılması amaçlanmıştır.

Bölüm A: Genel Bilgiler

1 Giriş

Bu başvuru kılavuzu Çevre Etiketleri başvurusuna yardımcı olmak için hazırlanmıştır. Belirlenmiş çevre etiketi kriterlerini karşılamak için gerekli tüm veri, test ve belgelere ilişkin genel bir özet sunmaktadır.

Kriterlerin güncel halleri Bakanlığın aşağıdaki adresinde bulunabilir:

<https://cevreetiketi.csb.gov.tr/>

Lütfen başvuru formunu doldurmadan önce ürün grubunuzla ilgili yayımlanmış olan çevre etiketi kriterler belgesini dikkatlice okuyunuz!

1.1 Ürünüm Çevre Etiketleri için uygun mu?

Ürün grubu kapsamında hangi tür ürünlerin yer aldığı Bakanlıkça yayımlanan çevre etiketi kriterlerinde belirtilmektedir.

Bu kapsamda, "Temizlik Kağıdı" ürün grubu kişisel hijyene uygun sıvıları emme ya da kirliliği temizleme amacıyla kullanılan tabaka ya da rulo şeklindeki temizlik kağıtlarını kapsayacaktır. Temizlik kağıtları krep edilmiş ya da kabartılmış bir ya da birden fazla tabaka halinde olabilir. Ürünün elyaf içeriği en az %90 olmalıdır.

Temizlik kağıdı ürün grubu aşağıda yer alan ürünleri kapsamaz:

- Islak mendiller ve hijyenik ürünler
- Kağıt dışında başka bir materyal ile katmanlanmış kağıt ürünler

Herhangi bir açıklama talep edilmesi durumunda destek için cevreetiketi@csb.gov.tr adresinden iletişim sağlanabilir.

1.2 Kriterlerin amaçları

Çevre Etiketleri, bir ürünün yaşam döngüsünün her aşamasında çeşitli çevresel etkileri en aza indirmeyi hedefler. Kriterler, daha az çevresel etkiye sahip ürünlere ulaşılması amacıyla oluşturulmuş olup, değişen üretim prosesleri ve çevresel seviyeye bağlı olarak gerekli görüldüğünde güncellenmektedir.

Her bir ürün/hizmet grubu için Çevre Etiketleri geçerli ve güncel kriterler aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

<https://cevreetiketi.csb.gov.tr/>

i Kılavuz sadece yol gösterme- bilgilendirme amaçlıdır; herhangi bir yasal geçerliliği

yoktur ve hiçbir şekilde yasal mevzuatın yerine geçmez. Kılavuzdaki belirli hususlara ilişkin tereddüt oluşması durumunda, lütfen doğrudan Bakanlığa başvurunuz!

1.3 Çevre Etiketine kimler başvurabilir?

Üreticiler, imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar, hizmet sağlayıcılar, toptancı ve perakende satıcılar, Bakanlık tarafından uygun görülen ve çevre etiketi alınmasında menfaati olan kişi ve kuruluşlar, belirtilen formata uygun olarak istenen bilgi ve belgelerle çevre etiketine müracaat edebilir.

1.4 Nereye başvurmalıyım?

Ürünlerine çevre etiketi almak isteyenler 2.Bölümde tanımlanan başvuru sürecinde istenilen belgeleri tamamlayarak Bakanlığa başvuru yapmalıdırlar.

1.5 Başvuru neleri kapsar?

Bir Çevre Etiketli başvurusu kriterleri sağlayan ve çevre etiketi alınması talep edilen ürün(ler)i kapsamalıdır. Üretici tarafından çevre etiketi alınan herhangi bir ürünün farklı bir isim/marka altında kullanılması ve piyasaya sürülen isim/marka için çevre etiketi kullanılması talep edilmesi durumunda yeni bir başvuru yapılması gerekmektedir.

i Ürün veya hizmet grubu: Aynı amaca hizmet eden ve kullanım açısından aynı olan veya benzer fonksiyonel özellikleri olan ve tüketici tarafından benzer olarak algılanan ürün veya hizmetler bütünüdür.

1.6 Çevre Etiketli kullanım hakkımı nasıl uzatırım veya değiştiririm?

Çevre etiketi kullanımı 4 yıl süre için verilir. Süre bitiminden 180 gün önce talep edilmesi halinde Bakanlık tarafından teknik inceleme komisyonuna yaptırılan değerlendirme sonucunda etiket geçerlilik süresi uzatılabilir.

Çevre Etiketli kullanıcısı, kriterlere uyumu etkilemeyen diğer önemli değişiklikleri de yazılı olarak bildirmelidir (geçici onarım, sezonluk kapanma, grev vb.).

Çevre etiketi kullanıcısı, sözleşme kapsamında yer alan ürünlerinin dışında farklı ürün veya ürünlerinde çevre etiketi kullanmak istemesi durumunda yeni bir başvuru yapmalıdır.

i Çevre etiketi kullanıcısı: Ürettiği, imal ettiği, ihraç ettiği, sunduğu, toptancı veya perakendeci olarak piyasaya sürdüğü ürün veya hizmetler için bu Yönetmelik usul ve esaslarına göre kendisine Bakanlık tarafından çevre etiketi verilmiş kişi veya kuruluş,

! Ürün veya hizmet üzerinde yapılacak kriterlere uyumu ve çevresel performansının değerlendirilmesini etkilemeyecek değişiklikler için yeni bir başvuru veya çevre etiketi

alınması gerekmez. Bu tür değişiklikler Bakanlığa yazılı olarak bildirilmelidir.

1.7 Sürekli kontrol – başvuru sahibinin sorumluluğu

Başvuru sahibi, Çevre Etiketinin verildiği ürünün Çevre Etiketleri kriterlerine sözleşme süresi boyunca uyum sağlamasından sorumludur.

Çevre Etiketleri Kullanıcısının, Çevre Etiketleri verildikten sonra başvuru dosyasında yer alan şartları güncel tutması gerekmektedir. Sürekli test veya ölçümlerin gerekli olduğu durumlarda, çevre etiketleri kullanıcısı, test sonuçları ve diğer ilgili belgelerin kaydını tutmaktan sorumludur.

Sözleşmede belirtildiği şekilde çevre etiketleri kullanıcısı tarafından yıllık kullanım ücretinin son ödeme tarihinden 21 gün öncesine kadar koşulların sağlandığına yönelik Çevre Etiketleri Uygunluk Raporu Bakanlığa sunulmalıdır.

Çevre Etiketleri geçerlilik süresi boyunca herhangi bir zamanda ürün/hizmet artık kriterlerle uyumlu değilse, bu durum, uyumsuzluk nedenlerinin açıklaması ile birlikte Bakanlığa bildirilmelidir.

1.8 Kriterlere uyumun değerlendirilmesi

Bakanlık çevre etiketleri kullanıcısının Çevre Etiketleri kriterlerine ve sözleşmenin geçerlilik koşullarına uyumunun devamlılığını takip etmek için gerekli araştırmaları yapabilir. Bu amaçla, çevre etiketleri kullanıcısı, uyumun kanıtlanması için talep edebilecek ilgili belgeleri sağlamalıdır.

Bakanlık, çevre etiketleri kullanım izni alan ürünün, ilgili kriterlere, Çevre Etiketleri Yönetmeliği ve sözleşme hükümlerine uygunluğu için her zaman denetleme yapabilir/yaptırabilir.

1.9 Maliyetler

Başvuru sahibi, Çevre Etiketleri Yönetmeliği'nde belirtildiği şekilde başvuru ve değerlendirmeye ait tüm harcamaları (Resmi belgeler, fatura örnekleri, beyanlar, test-analizler, vb.) karşılamakla yükümlüdür. Çevre etiketleri kullanıcısı olabilmek için ilgili maliyetler aşağıdadır;

- Çevre etiketleri başvuru ücreti. Başvuru ücreti ödenmeden başvuru değerlendirmeye alınmaz. (Başvuru sahiplerinden alınan ücretin miktarı, her yıl Bakanlık tarafından belirlenir)
- Etiket kullanım ücreti (i Etiket kullanım süresi 4 yıllıktır, kullanım ücreti ise yıllık ödenir)
- Belge hazırlama maliyetleri (Test-analiz yapma-yaptırma, dosya hazırlama,

danışmanlık hizmeti alma vb. maliyetler)

- Teknik İnceleme Komisyonu tarafından yaptırılması istenen doğrulamalardan kaynaklanan masraflar,
- Çevre Etiketleri Yönetmeliği kapsamında yetki devri yapılması durumunda doğrulama/uygunluk faaliyetleri için yetki devri yapılan kurumun/kuruluşun istediği doğrulamalardan kaynaklanan masraflar,

i Bakanlık tarafından alınacak ücretlerin güncel haline aşağıdaki bağlantıdan Birim Fiyat Listesi linkinden ulaşılabilir:

<https://ced.csb.gov.tr/>

i Teknik inceleme komisyonu oluşturma yetkisi Çevre Etiketleri Yönetmeliği'nin 15'nci maddesinin (ğ) bendi kapsamında Türk Standardları Enstitüsü(TSE)'ne devredildiğinden, TSE tarafından talep edilecek ücretlerin başvuru aşamasında dikkate alınması gerekmektedir.

Detaylı bilgi : <https://cevreetiketi.csb.gov.tr/onemli-dogrulama-surecine-yonelikyetki-devri-duyuru-410960>

2. Başvuru süreci

Başvuru yapmadan önce detaylı bilgi almak için Bakanlık ile iletişime geçmek başvuru sürecinin daha sağlıklı olması için tavsiye edilmektedir.

Aşağıdaki şekilde Çevre Etiketleri'ne başvuru sürecinde yer alan aşamalar ana hatlarıyla belirtilmektedir:

Adım 1: Bakanlık ile iletişim

Ülkemizde Çevre Etiketleri kullanım hakkı verme konusunda yetkili Kurum, Çevre Etiketleri Yönetmeliği gereği Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır. Talep edilmesi durumunda, Bakanlık, çevre etiketleri kullanıcıları için başvuru yapmak isteyenlere çevre etiketleri kriterlerinin ayrıntıları ve başvuru dosyasının nasıl oluşturulacağı konusunda ön bilgilendirme yapacaktır.

Adım 2: Beyan, test ve doğrulama gereklilikleri

Çevre etiketleri alınması talep edilen ürün veya ürünlerin her bir kriteri nasıl sağladığını belgelemek ve gereken tüm bilgi ve test/analiz sonuçlarının bulunduğu bir başvuru dosyası hazırlamak için Bakanlık internet sayfasında yayımlanan "Temizlik Kağıdı Ürünlerine Çevre Etiketlerinin Verilmesine Dair Kriterler" dikkate alınmalıdır. Her bir kriter maddesinde ürünle ilgili limitler, bu limitlerin gerektirdiği testler ve metodlar, uyum beyanları veya bağımsız doğrulama gibi *değerlendirme ve doğrulama* gerekliliklerini belirten bir bölüm bulunmaktadır. Başvuru dosyasında sunulan kriterlere ait verinin doğru ve gerekçeli olması esastır; gerek görüldüğü takdirde Bakanlık tarafından sahada kontroller yapılabilmektedir.

Çevre Etiketleri kriterlerinin değerlendirilmesi ve doğrulanması aşamasında, ürün testlerinin yapılması gerektiğinde, bu testler tercihen EN ISO 17025 veya eşdeğerine ilişkin genel gereklilikleri karşılayan laboratuvarlar tarafından yapılmalıdır.

i Hesaplamaların, çevre etiketleri talep edilen ürün özelinde yapılmasına dikkat edilmelidir.

! Tüm test masrafları ve teknik inceleme komisyonu tarafından yaptırılması istenen doğrulamalardan kaynaklanan masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanmalıdır. Başvurmaya karar vermeden önce bu masraflar dikkate alınmalıdır.

Adım 3: Başvuru Dosyasının Hazırlanması

Ürün kriterlerinde belirtilen tüm destekleyici belgeler ve başvuru formundan oluşan bir dosyanın Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Başvuru kabul edilirse, başvuru dosyasının bir kopyasının başvuru sahibi tarafından saklanması ve çevre etiketleri kullanım süresi boyunca güncel tutulması gerekmektedir. Başvuru dosyası, başvuru formu ile birlikte aşağıdaki bilgi ve belgeleri içerecek şekilde sunulmalıdır.

- Başvuran özel ya da tüzel kişinin tanıtımı, adresi, iletişim bilgileri ve başvuru yapacağı ürüne ait başvuru dilekçesi,
- Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan şirket kuruluş senedi, ana sözleşmesi veya tüzüğü,

- c) Kurum/kuruluşları temsile yetkili kişi veya kişilerin noter onaylı imza sirküleri,
- ç) Başvuru sahibinin ürün ile ilişkisi,
- d) Ürünün ticari açıdan tanıtılması,
- e) Başvuru ücretinin Bakanlık döner sermaye işletmesi müdürlüğü hesabına yatırıldığına dair dekont,
- f) Başvuru yapılacak ürün kriterleri ile ilgili bilgi ve belgeler,(hesaplama, test, analiz, ölçüm, sertifika vs.)
- g) Bakanlığın talep ettiği diğer bilgi ve belgeler.

Başvuru dosyası hem fiziksel hem de elektronik olarak ayrı ayrı sunulmalıdır. Her bir kriterle ilgili bilgi ve belgeler ile Bölüm D’de yer alan beyan formlarının kriter sırasına göre sıralanarak ve ayrıca eklenerek sunulması gerekmektedir. Elektronik dosyada ise her bir kriter için ayrı bir alt dosya hazırlanmalıdır. Hazırlanacak olan dosyanın en sonuna ise Bölüm E’de yer alan kontrol listesi eklenmelidir.

i Başvuru sahibinin ürün ile ilişkisi: Ürünün piyasaya sunulmasında başvuru sahibinin rolü bu bölümde özetlenecektir. (Üreticiler, imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar, hizmet sağlayıcılar, toptancı ve perakende satıcılar)

i Ürünün ticari açıdan tanıtılması: Ürünün üretim, ithalat, ihracat açısından yerine ilişkin bilgiler, NACE kodu, ürün ticaret kodu vb. bilgilerin sunulması

Adım 4: Değerlendirme

- Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri uygunluk bakımından 30 takvim günü içerisinde inceler.
- Eksiklik tespit edilmesi durumunda eksiklikler başvuru sahibine bildirilir.
- Eksikliklerin tebliğ tarihinden itibaren en geç 60 takvim günü içerisinde tamamlanmaması durumunda başvuru kabul edilmez.
- Başvurunun kabul edilmemesi durumunda yatırılan başvuru bedeli geri ödenmez. Bu yüzden başvurunun eksiksiz yapılmasına özen gösterilmelidir.
- Yönetmeliğin 15’inci maddesinin (ğ) bendi kapsamında teknik inceleme komisyonu kurma yetkisi TSE’ye devredilmiştir. BU doğrultuda, Bakanlık tarafından şeklen uygun görülen başvurular TSE’ye gönderilir.
- Protokol kapsamında TSE tarafından talep edebilecek azami ücretler <https://cevreetiketi.csb.gov.tr/onemli-dogrulamasurecine-yonelik-yetki-devri-duyuru-410960> adresinde yer almaktadır.
- Teknik İnceleme Komisyonu, doğrulama ziyaretinden önce ve teknik rapora nihai halini

vermeden önce toplanabilir. Başvuru sahibi, talep edildiği durumlarda, bu toplantılara katılım sağlar.

- Teknik inceleme komisyonu tarafından ilave doğrulama istenirse, masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanır.

Ürün veya hizmet kriterlerine uyum ve diğer teknik hususlar başvuru tarihinden itibaren 90 takvim günü içerisinde değerlendirilir ve çevre etiketi teknik raporu hazırlanır.

- Teknik rapor;
  - (i) Çevre etiketi verilmesi için herhangi bir koşul içermiyorsa Adım 5'e geçilir ve başvuru sahibi ile sözleşme imzalanır.
  - (ii) Çevre etiketi verilmesi için ilave doğrulama yöntemlerinin yerine getirilmesi koşulu içeriyorsa, koşullar yerine getirildikten sonra Adım 5'e geçilir.
  - (iii) Çevre etiketinin verilmesini uygun görmüyorsa, başvuru olumsuz olarak sonuçlandırılır.

Bakanlık tarafından Çevre Etiketleri Yönetmeliği kapsamında yetki devri yapılması durumunda doğrulama/uygunluk faaliyetleri için yetki devri yapılan kurumun/kuruluşun istediği doğrulamalardan kaynaklanan masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanır.

Adım 5: Etiket kullanım hakkının verilmesi ve Kullanımı

- Başvurunun kriterlere uygun olması durumunda Bakanlık tarafından çevre etiketi verilir. Çevre etiketinin şekli Bakanlık tarafından yayımlanan çevre etiketi şekline uygun olmak zorundadır. Etiketle bulunabilecek bilgiler ürün özelliklerine göre doğrulama sürecinde Kriter 8'de ifade edilen şekilde belirlenir.

- Bakanlık ile çevre etiketi almaya hak kazanan başvuru sahibi arasında sözleşmenin imzalanması ile başvuru sahibi çevre etiketi kullanıcıları unvanını alır. Bakanlık sözleşmeye ürün veya hizmet grubu kriteri, çeşidi ve özelliklerine bağlı olarak ek hükümler koyabilir.

- Taslak sözleşme örneği ekte yer almaktadır. Ürüne ve doğrulama sürecinde istenilen gerekliliklere göre taslak sözleşmede değişiklik yapılabilir.

- Çevre etiketi kullanımı 4 yıl süre için verilir. Süre bitiminden 180 gün önce talep edilmesi halinde Bakanlık tarafından teknik inceleme komisyonuna yaptırılan değerlendirme sonucunda süre uzatılabilir.

i Çevre etiketi kullanıcıları, Bakanlığa 3 ay öncesinden göndereceği yazılı bildirim ile her zaman sözleşmeyi feshedebilir ve çevre etiketi kullanımından vazgeçebilir.

i Bakanlık, Çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmet ile ilgili şikâyetten çevre etiketi kullanıcılarını haberdar eder ve şikâyete tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde cevap verilmesini ister. Usulsüz kullanım halinde yaptırımlarda bulunabilir.

2.1 Kriterlerin güncellenmesi

Çevre etiketi kriterleri güncel ihtiyaçlara göre Bakanlıkça Çevre Etiket Kurulu'nun onayına istinaden güncellenecektir.

Güncelleme yapıldığı zaman çevre etiketi kullanıcısına bilgi verilecek olup, yeni kriterlere uyum için çevre etiketi kullanıcısına 6 ay geçiş süresi verilir.

Çevre etiketi kullanıcısı sözleşmesini yenilemek istememesi durumunda stoklarında bulunan çevre etiketli ürünlerini tüketmesi için en fazla 1 sene süre verilir.

Bu süre içinde piyasaya arz edilemeyen ürünlerde çevre etiketi kullanılmaz.

i Tüm kriter geliştirme sürecinde TS EN ISO 14024 prosedürü esas alınmaktadır.

2.2 Kontrol listesi: Nasıl başvuru yapılmalı

Bölüm	Açıklama	Onay Kutusu
1,1	Ürünün çevre etiketi için uygun olduğundan emin olun	┘
www.cevreetiketi.csb.gov.tr	İlgili ürün grubu kriterlerini indirin	┘
1,4	İç pazarda yada dış pazarda satış hedeflerinizi gözden geçirin	┘
1,4	Bakanlık ile iletişime geçin ve Çevre Etiketine başvurma hedefinizi bildirin.	┘
2,1	Ürününüz/ürünleriniz veya hizmetlerinizle ilgili kriterlerin yakın gelecekte revize edilip edilmeyeceğini veya güncellenip güncellenmeyeceğini kontrol edin *	┘
Adım 2	Bakanlıktan başvuru formları hakkında bilgi isteyin	┘
1,6	Çevre Etiketini kullanım hakkının nasıl uzatılacağı hakkında bilgi alın.	┘

Not: Detaylı kontrol listesi örneği için Bölüm E'yi inceleyin

* www.cevreetiketi.csb.gov.tr adresini ziyaret ederek taslak kriter/revize kriter geliştirilme durumunu kontrol edin.

2.3 Kapsam

"Temizlik Kağıdı" ürün grubu kişisel hijyene uygun, sıvıları emme ya da kirli yüzeyleri temizleme amacıyla kullanılan tabaka ya da rulo şeklindeki temizlik kağıtlarını (geri dönüştürülmüş kağıt dahil) kapsar. ((Tuvalet kağıdı, kağıt havlu, peçete, mendil, kutu mendil) Temizlik kağıtları krepe edilmiş ya da kabartılmış bir ya da birden fazla tabaka halinde olabilir. Ürünün elyaf içeriği en az %90 olmalıdır.

Ürün grubu şunları içermez:

- Islak mendiller ve hijyenik ürünler
- Kağıt dışında başka materyal ile katmanlaşmış ürünler (Ambalaj kağıdı, fotoğraf kağıdı veya karbonsuz kağıt, kokulu kağıt)

2.4 Tanımlar

Başvuru ve etiket alma sürecinde aşağıdaki tanımlar geçerli olacaktır:

- (a) "Admp", hava kuruluşunda kağıt hamuru;
- (b) "Adt-Hava kuruluşunda ton" (Selülozun %90'ının kuru madde olmasıdır. Bir başka ifade ile 1 tonunda kuru 900 kg lif ve 100 kg su içeren selüloz yada kağıt hamuru demektir.)
- (c) "Kimyasal kağıt hamuru", selüloz dışı bileşiklerin önemli bir kısmının hammaddeden kimyasal işleme (pişirme, delignifikasyon, ağartma) çıkarılması sonucu elde edilen lifli malzeme;
- (d) "Kaplamar", bir kağıt makinesindeki pres bölümünden sonra baz kağıda uygulanan ürünleri kapsar;
- (e) "Kreplenmiş kağıt mendil", haşıl ile kaplanmış ve kendisine kırışık bir doku veren büzgüler oluşturmak üzere kreplenmiş kağıt mendildir.
Kağıt mendilin kreplenmiş yapısı, kağıt yumağı bir çelik bıçak kullanılarak kurutma silindirinden kazındığında elde edilir. Bir kreplenmiş mendil takasının kaliperi daha yüksek ve dolayısıyla yoğunluğu benzer temel ağırlıktaki geleneksel bir kağıt mendil sınıfından daha düşüktür;
- (f) "KMH (CMP)", mekanik defibrasyondan önce talaşların kimyasallarla (genellikle sodyum sülfite) işlemden geçirilmesiyle üretilen kimyasal mekanik hamur ;
- (g) "KTMH (CTMP)", mekanik defibrasyondan ve buhar önce odun talaşların kimyasallarla (genellikle sodyum sülfite) ve buharla işlemden geçirilmesiyle üretilen kimyasal termo-mekanik hamur ;
- (h) "boyasız kağıt hamuru", mürekkeplerin ve diğer kirleticilerin çıkarıldığı geri dönüşüme yönelik kağıttan yapılmış kağıt hamuru;
- (i) "boyalar", seçici sorpsiyon yoluyla bir substrata renk veren yoğun renkli veya flüoresan bir materyal. Boyalar çözünürdür ve/veya en azından geçici olarak boyanın herhangi bir kristal yapısını ortadan kaldıran bir uygulama işleminden geçer. Boyalar substratta sorpsiyon, çözünme ve mekanik tutulum veya iyonik veya kovalent kimyasal

bağlarla muhafaza edilir;

(j) "ECF kağıt hamuru" elementsel klorsuz ağartılmış kağıt hamuru (ECF, ağaç hamurunun ağartılması için klor dioksit kullanılan bir tekniktir. Elementel klor gazı kullanmaz)

(k) "İşlevsel kimyasallar", kağıdın güç, parlaklık veya su geçirmezlik gibi belirli fiziksel özelliklerini doğrudan etkileyen ve kağıdın yazdırılabilirliğini etkileyecek kimyasallar anlamına gelir. Fonksiyonel kimyasalların örnekleri arasında boyalar, kaplama pigmentleri, bağlayıcılar, ıslak mukavemet maddeleri ve haşıl katkı maddeleri yer alır;

(l) "odun hamuru", mekanik hamura alternatif olarak kullanılan bir terimdir;

(m) "Entegre üretim", kağıt hamurunun ve kağıdın aynı bölgede üretildiği anlamına gelir. Kağıt/karton üretimi doğrudan kağıt hamuru üretimi ile doğrudan bağlantılıdır ve kağıt hamuru kağıt üretimi öncesinde kurutulmaz;

(n) "Pazar hamuru" üretildikleri değirmende kullanılmayan, bunun yerine piyasada satılan hamurlardır. "Entegre" veya "entegre olmayan" değirmenlerde üretilebilirler;

(o) "Mekanik kağıt hamuru" mekanik olarak üretilir; bu da odunun, liflerin birbirinden ayrılacağı şekilde doğrandığı anlamına gelir;

(p) "mekanik odun hamuru kağıdı veya karton", lif bileşiminin temel bir bileşeni olarak mekanik odun hamuru içeren kağıt veya karton;

(q) "metal bazlı pigmentler ve boyalar", ilgili metal bileşiğinin/bileşiklerinin ağırlıkça %50'sinden fazlasını içeren boyalar ve pigmentler;

(r) "ana makara", sarma istasyonuna sarılmış, kağıt mendil makinesinin genişliğinin tamamını veya bir kısmını kaplayan büyük bir kağıt mendil rulosu;

(s) "admp olmayan", entegre bir üretim hattından çıkan kağıt hamuru;

(t) "entegre olmayan üretim", kağıt makineleri işletmeyen değirmenlerde pazar hamuru üretimi veya yalnızca diğer tesislerde üretilen kağıt hamuru (pazar hamuru) kullanılarak kağıt/karton üretimi ;

(u) "ambalajlama", ham maddeden işlenmiş ürüne kadar, üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye giden malların muhafazası, korunması, elleçlenmesi, teslimi veya sunumu için kullanılacak her tür malzemeden yapılmış tüm ürünler;

(v) "Kağıt makinesi kırığı", kağıt makinesi işlemi sırasında atılan, ancak üretildiği üretim işlemine dahil edilerek yerinde yeniden kullanılmasını sağlayan özelliklere sahip kağıt. Bu Kararla ilgili amaçlar doğrultusunda, bu terim, kağıt makinesinden ayrı işlemler olarak kul edilen dönüştürme işlemlerini kapsayacak şekilde genişletilmemelidir;

(w) "Pigmentler", dahil oldukları araç veya substrat içinde genellikle çözünmeyen ve özü itibarıyla fiziksel ve kimyasal olarak etkilenmeyen, renkli, siyah, beyaz veya flüoresan partikül halindeki organik veya inorganik katılar anlamına gelir. Seçici sorpsiyon ve/veya ışığın saçılması ile görünümü değiştirirler. Pigmentler genellikle, örneğin mürekkeplerin, boyaların, plastiklerin veya diğer polimerik malzemelerin üretiminde, uygulama için araçlarda veya substratlarda dağıtılır. Pigmentler, renklendirme işlemi boyunca kristal veya partiküllü yapılarını muhafaza eder;

(x) "kağıt hamuru", kağıt yapımı sırasından bir kağıt hamuru değirmeninde mekanik

veya kimyasal lifli selüloz ham maddesinden (ahşap en yaygın olanıdır) üretilen kağıt hamuru anlamına gelir;

(y) "proses kimyasalları", kağıt makinelerinin çalıştırılabilirliğini ve hızını iyileştirmek, tıkanmayı ve buhar tüketimini azaltmak gibi proses koşullarını optimize etmek için kullanılan kimyasallardır. Örnekler arasında tutma yardımcıları, köpük kesici maddeler, tamamlayıcı maddeler (katkılar) ve biyositler yer alır;

(z) "Geri dönüştürülmüş lifler", bir imalat işlemi sırasında atık akışından yönlendirilen veya hane halkı veya ürünün son kullanıcıları olarak hareket eden ticari, endüstriyel ve kurumsal tesisler tarafından oluşturulan lifleri ifade eder. Bu lifler artık amaçlarına uygun olarak kullanılamaz. Bir işlemde üretilen ve kendilerini üreten süreç içinde geri kazanılabilen malzemelerin yeniden kullanılmasını hariç tutar (kendi kendine üretilen veya satın alınan) kağıt makinesi kırığı;

(aa) "yapılandırılmış kağıt mendil", kağıt mendil makinesinde belirli işlemlerle üretilen, tan takasındaki lif cepleri formunda yüksek ve düşük lif yoğunluğuna sahip önemli yerel alanlarla sağlanan yüksek kütle ve emme kapasitesi ile karakterize edilen kağıt anlamına gelir. TAD (Hava ile Kurutulmuş), yapılandırılmış kağıt mendile bir örnektir;

(bb) "SVHC" insan sağlığı ve çevre üzerinde ciddi ve çoğu zaman geri dönüşü olmayan etkileri olabilecek ve yüksek endişe kaynağı şeklinde tanımlanan bir madde anlamına gelir. Bir madde SVHC olarak tanımlanırsa, nihayetinde Yetki Listesine dahil edilmek üzere Aday Listesine eklenecektir;

(cc) "TCF hamuru", tamamen kloruz ağartılmış kağıt hamuru anlamına gelir;

(dd) "kağıt mendil" kuru ya da ıslak kreplenmiş ya da kreplenmemiş kağıt hamurundan yapılmış hafif kağıt anlamına gelir;

(ee) "mendil ürünleri", bir veya birkaç kat halinde kağıt mendilden yapılmış, katlanmış veya katlanmamış, kabartmalı veya kabartmasız, lamine edilmiş veya edilmemiş, basılı veya basılı olmayan ve imalatı muhtemelen işlem sonrası tamamlanmış ürünler anlamına gelir.

(ff) "TMP", talaşların ısı ve mekanik bir inceltme hareketinin kullanılarak işlenmesiyle üretilen termomekanik kağıt hamuru anlamına gelir.

Bölüm B: Ürün Değerlendirme ve Doğrulama

Çevre etiketi kriterleri selüloz ve kağıt üretimine dayalı aşamaları kapsar. Kriterler, selüloz ham maddesinin veya geri dönüştürülmüş kağıdın tesisin kapılarından girdiği andan çıktığı ana kadar gerçekleştirilen tüm alt prosesleri kapsar. Kağıt üretimi ise hazır selülozun ve/veya geri dönüştürülmüş kağıdın hamurlaştırılmasından, üretilen kağıdın tampona sarılmasına kadar tüm alt prosesleri kapsar.

Geri dönüştürülmüş kağıt hamuru/selülozu, matbaa aşamasında ya da tüketici aşamasında elde edilen kullanılmış kağıt, karton ya da mukavvanın geri dönüşümü sonucunda elde edilen selüloz olarak tanımlanmaktadır. Tesisin kendi döküntüsü ve satın alınan, yeni selülozdan üretilmiş kağıt fabrika döküntüsü bu tanıma dahil değildir.

Temizlik kağıdı, kağıt mendil ve mendil ürünlerine Çevre Etiketli verilmesine ilişkin çevre etiketi kriterleri ana hatlarıyla aşağıda verilmiştir:

1. Suya deşarjlar ve hava emisyonları
  - 1.1. Kimyasal oksijen ihtiyacı (KOİ), fosfor (P), kükürt (S), azot oksit (NO_x)
  - 1.2. AOX (Adsorblanabilen organik halojenler)
  - 1.3. CO₂
2. Enerji kullanımı
3. Selüloz - Sürdürülebilir Selüloz Yönetimi
4. Zararlı kimyasal maddeler
  - 4.1. Klor
  - 4.2. APEO
  - 4.3. Geri Kazanılmış Kağıt Mürekkebinin Gidermek İçin Formülasyonlarda Kullanılan Yüzey Aktif Maddeler
  - 4.4. Biyositler
  - 4.5. Yaş Mukavemet Arttırıcılar
  - 4.6. Yumuşatıcılar, Losyonlar, Esanslar, Doğal Kaynaklı Katkı Maddeleri
5. Ürün Güvenliği
6. Atık yönetimi
7. Kullanıma uygunluk
8. Tüketicinin Bilgilendirilmesi

Özel değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri her kriterde ayrıca belirtilmiştir. Başvuru sahibi kriterlere uyumu göstermek için beyan, belge, test/analiz raporları veya başka kanıtlar sağlaması gerektiğinde, bunlar uygun şekilde başvuru sahibinden ve/veya tedarikçisinden/tedarikçilerinden elde ederek sunmalıdır.

Bakanlık, TS EN ISO/IEC 17025'e göre Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Birliği (ILAC) - Karşılıklı Tanıma Anlaşmasına (MRA) taraf olan bir akreditasyon kurumu tarafından akredite edilmiş laboratuvarlar tarafından yapılan testleri tanır. TÜRKAK tarafından akredite kuruluşlara <https://secure.turkak.org.tr/kapsam/search> adresinden erişim sağlanabilir. Değerlendirme ve doğrulama gereklilikleri kapsamında yapılması zorunlu olan test yöntemi için, akredite bir kuruluş bulunmadığının belgelenmesi halinde TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyon şartı aranmaz.

Doğrulama sürecinde talep edilmesi durumunda ilgili testlerin başvuru sahibince yapılması/yaptırılması gerekmektedir.

1. Kriter: Suya deşarjlar ve hava emisyonları

❗ Kriterin yorumlanması

Bir önkoşul olarak, kağıt hamuru ve kâğıt üretim yeri, bulunduğu ülkenin tüm yasal mevzuat gerekliliklerini karşılamalı, bunun haricinde üretim sırasında çevreye verilen emisyonlarını azaltmalıdır.

1.1. Kimyasal oksijen ihtiyacı (KOİ, kükürt (S), NOx, fosfor (P))

Gereksinim, belirli bir referans değerle ilgili olarak emisyonlar hakkındaki bilgilere dayanmaktadır. Gerçek emisyonlar ile referans değer arasındaki oran, emisyon skoruna (P) çevrilir. KOİ, P, S, ve NOx parametrelerinin her biri için, selüloz hamurundan ve/veya kağıt üretiminden su ve/veya havaya salınan emisyonlar "P" rakamsal değerlerinin hiçbirisi 1,5'i aşmayacaktır. (PTOPLAM = PKOİ, PP, PS, PNOX) değerlerinin toplamı ise 4,0'ı aşmayacaktır.

⚠ Emisyon hesabı için yayımlanmış kriter belgesini inceleyiniz.

❗ Üretimde kriterde yer alan selülöz türlerine ve üretim türlerine göre toplam değerler hesaplanır.

$$P_{KOİ} = \frac{KOİ_{TOPLAM}}{KOİ_{reftoplam}} = \frac{\sum_{i=1}^n [(selülöz, i * (KOİ_{selülöz, i}))] + KOİ_{üretim}}{\sum_{i=1}^n [(selülöz, i * (KOİ_{refselülöz, i}))] + KOİ_{refüretim}}$$

Selüloz elde etme ve üretim aşamaları hesaplamada dikkate alınmalıdır.

⚠ Aynı tesiste ısı ve elektrik için ko-jenerasyon sistemi kullanılması durumunda, NOx ve S emisyonları aşağıda verilen formül uyarınca hesaplanacaktır:

$$\text{Elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonların payı} = 2 \times (\text{MWh(elektrik)}) / [2 \times \text{MWh(elektrik)} + \text{MWh(ısı)}]$$

❗ Yukarıdaki formülde yer alan elektrik/ısı net elektrik/ısı miktarıdır. Santralde enerji üretmek için kullanılan çalışma elektriği/çalışma ısı miktarı hariç tutulmuştur. Diğer bir deyişle santralden selüloz/kağıt üretimi için aktarılan net elektrik/ısı miktarıdır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi bu kriterin yerine getirildiğini gösteren ayrıntılı hesaplamaları destekleyici belgelerle birlikte sunacaktır. Destekleyici belgeler arasında her parametre için kullanılan spesifik test yöntemi ya da dengi kullanılarak elde edilen test sonuçlarını gösteren test raporları yer alır.

1.2. Adsorblanabilen organik halojenler (AOX)

Çevre etiketli temizlik kağıdı ürününde kullanılan kağıt hamurlarının üretilmesi sırasında oluşan ağırlıklı ortalama AOX değeri 0,12 kg/ADt değerini aşmayacaktır. Kağıtta kullanılan her bir selülozdan kaynaklanan AOX değeri 0,25 kg/ADt değerini aşmayacaktır.

Örnek: 200.000 m³/yıl toplam debili tesiste 12 aylık AOX ortalaması 0,5 mg/l'dir. Bu durumda 50.000 ton/yıl temizlik ürünü üreten tesis için (ürün bazında) AOX değeri:

200.000 m³/yıl x 0,5 g/m³ /50.000 ton/yıl = 0,002 kg/ADt olacaktır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi aşağıdaki test yöntemini kullanarak test raporlarını sunacaktır: selüloz tedarikçisinden alınan ve AOX TS EN ISO 9562 (1989) uyarınca yapılan testler ve destekleyici belgelerle birlikte bu kriterin karşılandığını gösteren ayrıntılı hesaplar sunulacaktır.

! AOX yalnızca selülozun ağartılması için klor içeren bileşenlerin kullanıldığı proseslerde ölçülecektir. AOX' in entegre olmayan kağıt üretiminden ya da ağartma işlemi yapılmayan selüloz üretiminden ya da klor içermeyen maddeler ile yapılan ağartma işleminden kaynaklanan atık sularda ölçülmesi gerekli değildir.

1.3. CO₂

Yenilenemeyen enerji kaynaklarından (fosil) kaynaklanan karbon dioksit emisyonları, elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonlar da dahil olmak üzere ADt kağıt üretimi başına 1500 kg'ı geçmeyecektir (tesis içi ya da tesis dışı).

Örnek: Tesiste faturalardan 1 yılda toplam 1.200.000 m³ (düzeltilmiş) doğalgaz kullanılmıştır. 1 m³ doğalgaz 40 MJ'e eşdeğer olduğundan temizlik kağıdı üretiminde oluşan CO₂ emisyonu;

1.200.000 m³/yıl x 40 MJ/m³ x 56 g CO₂/MJ /50.000 ADt/ yıl= 53,7 kg/ADt

Not: Kriter tablosundan CO₂ emisyon faktörü 56 g olarak alınmıştır

Tablo 1 CO₂ emisyon faktörleri

Yakıt	CO ₂ emisyonu	Birim
Linyit	107	g CO ₂ fosil/MJ
Bitümlü Kömür/Taş Kömürü	85	g CO ₂ fosil/MJ
Doğal Gaz	56	g CO ₂ fosil/MJ

Fuel Oil	77	g CO ₂ fossil/MJ
Dizel/Motorin	72	g CO ₂ fossil/MJ
LPG	63	g CO ₂ fossil/MJ
Şebeke elektriği (2017)	630	g CO ₂ fossil/kWh

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi havaya salınan karbon dioksit emisyonları hakkında veri sunacaktır. Elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonlar da dahil olmak üzere, selüloz ve kağıdın üretimi sırasında kullanılan tüm yenilenemeyen enerji kaynaklarından kaynaklanan karbon dioksit emisyonları (tesis içi ya da tesis dışı) bildirilecektir.

i Başvuru sahibinin 6446 sayılı Kanun ve 5346 sayılı Kanunun ilgili hükümleri ve ilgili mevzuatı kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi kullandığını belgelemesi durumunda, yenilenebilir elektrik değerini hesaplamadan çıkartabilir.

2. Kriter: Enerji Kullanımı

i Kriterin yorumlanması

Bu gereksinim, belirli referans değerleriyle ilgili kağıt hamuru ve kağıt üretimi sırasındaki gerçek enerji kullanımına ilişkin bilgilere dayanmaktadır.

Temizlik kağıdı ürünü ile ilgili toplam elektrik tüketimi selüloz ve temizlik kağıdı ürünü üretim aşamalarında kullanılan elektrik miktarının toplanması ile hesaplanacak ve üretilen ADt kağıt miktarı başına 2200 kWh değerini aşmayacaktır.

Başvuru sahibi, geri kazanılmış kağıt üretiminde kullanılan atık kağıtların mürekkepten arındırılması aşamasında kullanılan elektrik de dahil olmak üzere, selüloz ve temizlik kağıdının üretimi sırasında kullanılan tüm elektrik girdilerini hesaplayacaktır.

Hammaddelerin nakliyesi ya da dönüştürme ve ambalajlama işlemleri sırasında tüketilen enerji elektrik hesaplamasına dahil edilmez. Elektrik, şebekeden alınan elektrik ve elektrik enerjisi olarak ölçülen tesis içinde üretilen elektriğin net toplam miktarı anlamına gelir.

Atık su arıtma ve tesisin iç havalandırmasında kullanılan elektriğin dahil edilmesi gerekli değildir.

Örnek: Tesiste elektrik idaresinden elde edilen faturalara göre toplam sarfiyat yıllık 9.000.000 Kwh'tir. Bu tüketimin sayaçlar ortak olduğundan yaklaşık %20'sinin idare binaları ve atıksu arıtma tesisi'ne ait olduğu kabul edilerek enerji kullanım yoğunluğu hesabı aşağıdadır;

$$900.000 \text{ Kwh} * 0.8 / 50.000 \text{ ADt/yıl} = 144 \text{ Kwh/ADt}$$

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, tüm ilgili destekleyici belgelerle birlikte bu kriteri yerine getirdiğini gösteren ayrıntılı hesaplamalar sunacaktır. Raporlanacak olan ayrıntılar toplam elektrik tüketimini göstermelidir.

3. Kriter: Selüloz-Sürdürülebilir Selüloz Yönetimi

i Kriterin yorumlanması

Başvuru sahibi, ürün hammaddesini izlemeli ve kaynak verimliliğini sağlama yolunda çaba sarf etmelidir.

- Selüloz ve kağıt üreticisi/üreticileri sürdürülebilir odun ve selüloz tedariki politikası takip edecek ve odunun kaynağını takip edip doğrulayacak ve ormandan tesisteki ilk kabul noktasına gelene kadar tüm aşamaları izleyecek bir sistem kullanacaktır.

Tüm ham selülozlar belgelendirilecektir. Koruma altına alınmış ya da koruma altına alınması öngörülen alanlardan, doğal yaşlı ormanlardan ve yüksek koruma değerine sahip ormanlardan tedarik edilemez.

- Kağıtta kullanılan selüloz ham maddesi geri kazanılmış ya da ham olabilir. Ancak herhangi bir ham selülozun %50'si sürdürülebilir olarak yönetilen ormanlardan tedarik edilmelidir.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi kağıt tedarikçisinden temin ettiği ve selüloz ve kağıt üretiminde kullanılan selülozların türü, miktarı ve menşeyini gösteren ilgili belgeleri sunacaktır. Ormanlardan ham selüloz kullanılması durumunda, başvuru sahibi, kağıt/selüloz tedarikçisinden temin ettiği ilgili sertifikayı/sertifikaları sunacaktır.

4. Kriter: Zararlı Kimyasal Maddeler

i Kriterin yorumlanması

Kağıt fabrikasında kullanılan prosese ilişkin tüm kimyasallar taranmalıdır. Arıtılmış atık su, kâğıt üretim işlemine geri döndürülmediği sürece, bu kriter atık su arıtımında kullanılan kimyasallar için geçerli değildir.

4.1. Klor

Klor gazı ağartıcı olarak kullanılmayacaktır. Bu gereklilik, klor dioksit üretiminde ve kullanımındaki klor gazı için geçerli değildir.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi selüloz üreticisinden temin ettiği klor gazının ağartıcı olarak kullanılmadığını gösteren belgeyi sunacaktır.

i Bu gereklilik geri kazanılmış selülozun ağartılması işleminde de geçerli iken, selülozların daha önceki yaşam döngülerinde klor gazı ile ağartılmış olması ihtimali kabul edilmektedir.

4.2. APEO

Alkil fenol etoksilatlar ya da diğer alkil fenol türevleri temizleme kimyasallarına, mürekkep giderme kimyasallarına, köpük önleyicilere, dağıtıcı madde ya da kaplama maddelerine eklenmeyecektir.

i Alkil fenol türevleri; bozunma sonrasında alkil fenol üreten maddeler olarak tanımlanır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ya da kimyasal tedarikçisi/tedarikçileri alkil fenol etoksilatların ya da diğer alkil fenol türevlerinin ürünlere eklenmediğini gösteren belge(ler) sunacaktır.

4.3. Geri Kazanılmış Kağıt Mürekkebinin Gidermek İçin Formülasyonlarda Kullanılan Yüzeysel Aktif Maddeler

Yüzeysel aktif maddeler 100 gr/ADt ve üzeri miktarında kullanıldığında (geri kazanılmış kağıt mürekkebinin giderilmesi için kullanılan farklı formülasyonların tamamında kullanılan tüm yüzeysel aktif maddelerin toplamı), her bir yüzeysel aktif madde kolaylıkla biyolojik olarak bozunabilir madde olacaktır. Sözü edilen maddelerin 100 gr/ADt den daha az miktarlarda kullanılması durumunda, her bir yüzeysel aktif madde ya kolaylıkla biyolojik olarak bozunabilir ya da nihai biyolojik olarak bozunabilir durumda olacaktır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ya da kimyasal tedarikçisi/tedarikçileri her bir yüzey aktif madde için güvenlik bilgi formu(GBF) ya da test raporları ile birlikte bu kriteri yerine getirdiğini beyan edecektir. Bu belgelerde, kullanılan test yöntemi (kriter belgesinde belirtilen test yöntemlerinden biri), eşik değerler ve sonuçlar ve testi geçme değerleri belirtilecektir.

Beyan: Kimyasal Madde Üreticisi/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan

Beyan: Mürekkepten Arındırma Kimyasalı Üretici/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan

Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni Ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliği inceleyiniz

Kolaylıkla biyolojik olarak bozunabilir maddeler için OECD 301 A-F (ya da dengi ISO standardı): 301 A ve E için 28 gün içinde en az %70 bozunma ve 301 B,C,D ve F için en az %60.

Nihai biyolojik olarak bozunabilir durumda olanlar için OECD 302 A-C (ya da dengi ISO standardı): 302 A ve B için 28 gün içinde en az %70 bozunma (yüzeyle tutunum dahil) ve 302 C için en az %60.

4.4. Biyositler

Selüloz içeren dolaşım suyu sistemlerinde tortu oluşturan organizmalara karşı kullanılan biyositler ya da biyoaktif maddelerin aktif bileşenleri potansiyel olarak biyobirikimli olmayacaktır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ya da kimyasal tedarikçisi/tedarikçileri güvenlik bilgi formu ya da test raporları ile birlikte bu kriteri yerine getirdiğini beyan edecektir. Bu belgelerde, kullanılan test yöntemi, eşik değerler ve sonuçlar belirtilecektir.

Biyosit tayini için test yöntemleri: OECD 107, 117 ya da 305 A-E.

Beyan: Köpük Kontrolü için Biyosidal Ürün Üretici/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyanname

4.5. Yaş Mukavemet Arttırıcılar

Yaş mukavemet arttırıcılarda, kloro-organik madde, epiklorohidrin (ECH), 1,3-dikloro-2-propanol (DCP) ve 3- monokloro-1,2-propanediol (MCPD) maddelerinin toplamı, yaş mukavemet arttırıcının kuru içeriğinde yapılacak hesaplama uyarınca en fazla % 0,7 oranında bulunabilir. Gliksal içeren yaş mukavemet arttırıcılar çevre etiketli temizlik kağıtlarında kullanılamaz.

Örnek: Akredite laboratuvardan elde edilen analiz sonuçlarına göre ECH, DCP ve MCPD bileşiklerinin toplamı 5000 mg/kg (ppm)'dir. Test edilen numune'nin 105 santigrad derece sabit tartımla elde edilen nem içeriği %'dir. Bu durumda yaş mukavemet arttırıcıların toplam miktarı $5000 + \% 0,2 = 6000$ mg/kg'dır. Bu değer'in yüzdelik ifadesi % 0,6'dır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ya da kimyasal tedarikçisi/tedarikçileri kloro-organik madde, epiklorohidrin (ECH), 1,3-dikloro-2-propanol (DCP) ve 3-monokloro-1,2-propanediol (MCPD) madde içeriğinin toplam % 0,7'den fazla olmadığını beyan edecektir. Bu üç maddenin toplamı yaş mukavemet arttırıcıların kuru içeriği çerçevesinde yapılacak hesaplama uyarınca % 0,7'nin altında olacaktır.

4.6. Yumuşatıcılar, Losyonlar, Esanslar, Doğal Kaynaklı Katkı Maddeleri

Maddelerin Ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi Ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre hassaslaştırıcı (H334 veya H317), kanserojen (H350), Mutajen (H340) veya çevreye zararlı (H400, H410, H411, H412, H413) olarak sınıflandırılan yumuşatıcılar, losyonlar, esanslar ve doğal kaynaklı katkı maddelerinde yer alan bileşen maddeler ya da karışımlar temizlik kağıdı ürünlerinin üretiminde kullanılamaz.

 Kozmetik Yönetmeliği uyarınca ürünün etiketinde ya da ambalajında yazılması gereken herhangi bir madde ya da esans çevre etiketli üründe ağırlıkça % 0,01 oranından fazla kullanılmayacaktır.

 Ürüne esans olarak eklenecek herhangi bir bileşen Uluslararası Parfüm Derneği (IFRA) meslek kuralları uyarınca üretilmiş, işlenmiş ve kullanılmış olmak zorundadır.

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi temizlik kağıdı ürününe eklediği yumuşatıcı, losyon, esans ve doğal kaynaklı katkı maddelerinin bir listesini sunacak ve her bir madde için kriterin yerine getirildiği beyanında bulunacaktır.

 Bu kriterin her bir bölümü ile ilgili uygunluk beyanı esansın üreticisi tarafından Bakanlığa sunulacaktır.

Beyan: Losyon Üreticisi/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan(4.Kriter)

5. Kriter: Ürün Güvenliği

i Kriterin yorumlanması

Bu kriter, ham selülozdan kağıt üretimi yerine geri dönüştürülmüş selüloz yada kağıt kullanarak ürün üretimi halinde uygulanmak üzere oluşturulmuştur.

Geri dönüştürülmüş kağıt ya da geri dönüştürülmüş kağıt ve ham selüloz karışımlarından üretilen ürünler aşağıdaki hijyen gerekliliklerini yerine getirecektir;

Temizlik kağıdında aşağıda belirtilen maddelerden belirtilen miktarlardan fazla kullanılmayacaktır:

- Formaldehid: TS EN 1541 test yöntemi uyarınca 1 mg/dm²
- Gliksal: DIN 54603 test yöntemi uyarınca 1,5 mg/dm²
- Pentaklorofenol (PCP): TS EN ISO 15320 test yöntemi uyarınca 2 mg/kg

Tüm temizlik kağıdı ürünleri aşağıdaki gereklilikleri karşılayacaktır:

- Tortu önleyiciler (şlaym) ve antimikrobik maddeler: Mikro organizmaların çoğalmasını geciktirecek etkiye TS EN 1104 test yöntemi uyarınca sahip olmayacaktır.
- Boyalar ve optik parlaticılar: TS EN 646/648 test yöntemi uyarınca kanama olmamalıdır ve 4. seviye sonuç gereklidir.
- Boyalar ve mürekkepler:
  - Temizlik kağıdı üretiminde kullanılacak boyalar ve mürekkepler, aşağıdaki tabloda listelenen amin gruplarından herhangi birine bağlanabilecek azo madde içermeyecektir.
  - Temizlik kağıdı üretiminde kullanılacak boyalar ve mürekkepler Cd ya da Mn bazlı olmayacaktır.

Boya maddeleri için (KKDİK*) Ek-17 uyarınca yasaklı amin grubu bileşikleri listesi

Yasaklı Amin Bileşiği Adı	CAS Numarası
4-amino-bifenil	92-67-1
Benzidin	92-87-5
4-kloro-toludin	95-69-2
naftalamin	91-59-8
o-aminoazo-toluen	97-56-3
2-amino-4-nitro-toluen	99-55-8
p-kloranilin	106-47-8
2,4-diamino-anisol	615-05-4
2,4'-diamino-difenilmetan	101-77-9
3,3'-diklorobenzidin	91-94-1

3,3'-dimetoksibenzidin	119-90-4
3,3'-dimetilbenzidin	119-93-7
3,3'-dimetil-4,4'-diamino-difenilmetan	838-88-0
p-kresidin	120-71-8
4,4'-metilenebis (2-kloroanilin)	101-14-4
4,4'-oksidianilin	101-80-4
4,4'tiodianilin	139-65-1
o-toludin	95-53-4
2,4-toluilenediamin	95-80-7
2,4,5-trimetilanilin	137-17-7
0-anisidindimetoksianilin	90-04-0
2,4-ksilidin	95-68-1
4,6-ksilidin	87-62-7
4-aminoazobenzen	60-09-3

* Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ya da kimyasal tedarikçisi/tedarikçileri bu kriteri yerine getirdiğini gösteren uygunluk beyanı sunacaktır.

Beyan: Üretici/Tedarikçi tarafından doldurulacak beyan

Beyan: Kimyasal Üreticisi/Tedarikçisi tarafından Prosesle İlişkin ve Fonksiyonel Kimyasallar için doldurulacak beyan

6. Kriter: Atık yönetimi

Kriterin yorumlanması

Tüm sahalarda, üretim sürecinden kaynaklanan atıkların işlenmesi için bir sistem ve üretim sürecini tanımlayan ve atık önleme, ayırma, yeniden kullanma ve geri dönüşüm prosedürleri; tehlikeli atıkların güvenli bir şekilde elleçlenmesine ilişkin prosedürler, sürekli iyileştirme hedefleri, atık üretiminin azaltılmasına karşılık yeniden kullanım ve geri dönüşüm oranlarının artırılması ile ilgili hedefler hakkında bilgi içeren bir atık yönetimi ve azaltma planı bulunmalıdır.

Tüm selüloz, kağıt ve entegre üretim tesislerinde açığa çıkan atık ve firelerin elleçlenmesi için bir sistem uygulayacaktır. Söz konusu sistem başvuru dosyasında belgelendirilecek ya da açıklanacak olup aşağıdaki özelliklere sahip olacaktır:

- Atıkların ayrıştırılması ve geri dönüştürülmesi için prosedürler
- Malzemelerin geri kazanılması için prosedürler; örneğin işletme buharının yakma tesisinde kullanılması ya da kompost olarak değerlendirilmesi gibi

c) Tehlikeli atıkların bertarafı için prosedürler

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi ilgili sahalar için 02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında hazırlanan Atık Yönetim Planı sunulmalıdır.

7.Kriter: Kullanıma uygunluk

i Kriterin yorumlanması

Temizlik kağıdı tüketici açısından kullanım *amacına uygun olmalıdır. Başvuru sahibi, ürünlerinin kalitesini gösteren belgeleri sağlayarak ürünlerinin kullanım uygunluğunu garanti etmelidir.*

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, ürün kalitesini gösteren standart kalite belgelerini göstermeli ve ürünün tüketici kullanımına uygunluğunu ifade eden bir beyan belgesi sağlamalıdır. (Tercihen TS EN ISO/IEC 17050’ye uygun uygunluk beyanı).

Beyan: Başvuru Sahibi Kullanıma Uygunluk Beyanı

8. Kriter: Tüketicinin Bilgilendirilmesi

i Kriterin yorumlanması

Başvuru sahibi, ürettiği ürünlerin çevreye saygılı ve sürdürülebilirliği sağlanmış bir üretim politikasına sahip olduğunu tüketicilere beyan etmelidir.

Çevre etiketi, ürün ambalajında 3*3 cm ebatlarında yer alacaktır. Etiketinin altında, 6 punto büyüklüğünde belge numarası ve “Bu üründe çevre etiketi kullanımı, çevresel performansından dolayı 19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevre Etiketleri Yönetmeliği uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nca uygun görülmüştür.” ifadesi yer almalıdır.

Ürüne ilişkin başvuru sürecinde onaylanması durumunda aşağıdaki ifadelerde yer alabilir.

- Üretim süreçlerinde azaltılmış enerji tüketimi,
- Azaltılmış hava ve su emisyonu,(karbon ayak izi ve su ayak izi)

- c) Geliştirilmiş tüketici bilgisi ve atık yönetimi,
- ç) Geri dönüştürülmüş kağıt kullanımının asgari yüzdesini belirten bir ifade ve/veya sertifikalı selülozların yüzdesini belirtilen bir ifade,

Değerlendirme ve doğrulama: Başvuru sahibi, bu kritere uyumla ilgili bir beyan sunmalı ve beyanı istenen bilgileri içeren ürün ambalajının bir görüntüsü ile desteklemelidir.

Bölüm C: Çevre Etiketleri Başvuru Formu

ÇEVRE ETİKETİ BAŞVURU FORMU

BAŞVURU SAHİBİNE İLİŞKİN BİLGİLER	
Firma Adı/Adresi/Vergi Numarası	
Yetkili Kişi/Unvanı	
Telefon, GSM ve Faks Numarası	
E-posta adresi	
Web sitesi	
Başvuru Sahibinin Ürün/Hizmet ile İlişkisi (Üretici, İmalatçı, İthalatçı, İhracatçı, Hizmet Sağlayıcı, Toptancı, Perakendeci)	
ÜRÜN/HİZMET BİLGİSİ	
Ürün/Hizmet Grubu (https://cevreetiketi.csb.gov.tr adresinde kriteri yayımlananlar)	
Ürün/Hizmet Ticari İsmi	
Ürünün üretildiği/hizmetin sağlandığı yerin adresi	
Ürünün/Hizmetin ticari açıdan tanıtımı	
Ürün/hizmet benzer ISO 14024 Tip I çevre etiketine/eko-etiketene sahipse buna ilişkin bilgiler	

Başvurumuzun uygunluk bakımından kabul edilmesi durumunda doğrulama sürecine yönelik teknik inceleme komisyonu oluşturma yetkisi, Çevre Etiketleri Yönetmeliği'nin 15'nci maddesinin (ğ) bendi kapsamında Türk Standardları Enstitüsüne (TSE) devredildiğinden, TSE tarafından talep edilecek ücretleri karşılamayı kabul ederim.

Yukarıda yer alan bilgiler ve başvuru dosyamız doğrultusunda gerekli değerlendirilmelerin yapılmasını arz ederim.

(İmza)
Yetkili Kişi
Kaşe
Tarih

 Doldurduğunuz başvuru formunun nasıl gönderileceğini öğrenmek için Bakanlık ile iletişime geçiniz. Bilgi için 1.4 sayılı bölüme bakınız: [Nereye başvurmalıyım?](#)

Bölüm D: Beyan ve Taahhüt Uygulama Örnekleri

Beyan 1: Kimyasal Madde Üreticisi/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan (4.Kriter)

Beyan 2: Mürekkepten Arındırma Kimyasalı Üretici/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan (4.Kriter)

Beyan 3: Köpük Kontrolü için Biyosidal Ürün Üretici/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyanname (4.Kriter)

Beyan 4: Üretici/Tedarikçi tarafından doldurulacak beyan (4.Kriter)

Beyan 5: Losyon Üreticisi/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan(4.Kriter)

Beyan 6: Kimyasal Üreticisi/Tedarikçisi tarafından Prosesle İlişkin ve Fonksiyonel Kimyasallar için doldurulacak beyan (4.Kriter)

Beyan 7: Başvuru Sahibi Kullanıma Uygunluk Beyanı (7.Kriter)

Beyan 8: Taahhüt Belgesi (9.Kriter)

i Her beyan uygun test yöntemi ile desteklenmelidir. Kriterlerde istenilen test/analiz sonuçları beyana eklenmelidir.

Beyan 1: Kimyasal Madde Üreticisi/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan

ÜRÜN ADI	
İŞLEVİ	
UYGULAMA ALANI	
ÜRETİCİ/TEDARİKÇİ	

Kimyasalın, başvuru tarihindeki mevcut yasaklı madde aday listesine ⁽¹⁾ göre yüksek önem arz eden kimyasal maddeleri (SVHC) içerdiğini beyan ederim/ederiz:

SVHC'nin Adı ve CAS Numarası	İçerik, % ağırlıkça

	EVET	HAYIR
Alkil fenol etoksilatların veya diğer alkil fenol türevlerinin kimyasala eklenmemiş olduğunu beyan ederiz. ⁽²⁾	☐	☐

TARİH	
İMZA	
AD-SOYAD	
UNVAN	
TELEFON/E-POSTA	
ŞİRKET ADI	

¹ KKDİK Yönetmeliği Madde 47'ye göre SVHC olarak tanımlanan maddelerden oluşan ve KKDİK Yönetmeliği Madde 49'da belirtilen izne Tabi Olmaya Aday Madde Listesi: Bu Liste **Bakanlıkça yayımlanana kadar** Avrupa Birliği'nin Aday Listesi dikkate alınır:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

² Alkil fenol türevleri, bozunma sırasında alkil fenolü serbest bırakan maddeler olarak tanımlanmaktadır.

Beyan 2: Mürekkepten Arındırma Kimyasalı Üretici/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan

ÜRÜN ADI	
İŞLEVİ	
UYGULAMA ALANI	
ÜRETİCİ/TEDARİKÇİ	

Kimyasalın, başvuru tarihindeki aday listesine ¹ göre yüksek önem arz eden maddeleri (SVHC) içerdiğini beyan ederim/ederiz:	
SVHC'nin Adı ve CAS Numarası	İçerik, % ağırlıkça

Alkil fenol etoksilatların veya diğer alkil fenol türevlerinin mürekkepten arındırma kimyasalına eklenmemiş olduğunu beyan ederiz. ²	Evet ☐	Hayır ☐	
Mürekkepten arındırma işleminden çıkan kağıt çamuru yakıldığı takdirde, silikon türevlerine dayalı yüzey aktif cisimlerinin biyobozunur olmaları gerekmez.			
Mürekkepten arındırma kimyasallarında bulunan tüm diğer yüzey aktif maddelerin kolayca veya kendiliğinden biyobozunur olduğunu beyan ederim / beyan ederim. ³	Evet ☐	Hayır ☐	
Mürekkepten arındırmada kullanılan yüzey aktif maddenin adı ve CAS'ı	Yüzey aktif madde, silikon türevlerine dayanıyor mu?	Kolayca/kendiliğinden biyobozunur	Test yöntemi

¹ KKDİK Yönetmeliği Madde 47'ye göre SVHC olarak tanımlanan maddelerden oluşan ve KKDİK Yönetmeliği Madde 49'da belirtilen İzne Tabi Olmaya Aday Madde Listesi: Bu Liste **Bakanlıkça yayımlanana kadar** Avrupa Birliği'nin Aday Listesi dikkate alınır:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

² Alkilfenol türevleri, bozunma üzerine alkilfenoller üreten maddeler olarak tanımlanırlar.

³ Biyoayrışmaya hazır: 28 gün içinde OECD 301 A ve E için en az %70 ve 301 B, C, D ve F için en az %60 yüzde degradasyonu (sorsiyon dahil) (veya eşdeğeri ISO standartları)

Doğal nihai biyolojik bozunabilirlik için: 28 gün içinde OECD 302 A ve B için en az %70 ve C için en az %60 yüzde degradasyonu (sorsiyon dahil) (veya eşdeğeri ISO standartları)

TARİH	
İMZA	
AD-SOYAD	
UNVAN	
TELEFON/E-POSTA	
ŞİRKET ADI	

Beyan 3: Köpük Kontrolü için Biyosidal Ürün Üretici/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan

ÜRÜN ADI	
İŞLEVİ	
UYGULAMA ALANI	
ÜRETİCİ/TEDARİKÇİ	

Kimyasalın, başvuru tarihindeki aday listesine¹ göre yüksek önem arz eden maddeleri (SVHC) içerdiğini beyan ederim/ederiz:

SVHC'nin Adı ve CAS Numarası	İçerik, % ağırlıkça

Biyosit içindeki aktif maddenin adı ve CAS numarası	Lif içeren dolaşım suyu sistemlerinde köpük oluşumuna karşı koyan organizmalar için onaylanmıştır	İnceleme altında ve onay için bir karar bekliyor	BCF veya logKow değeri ² (GBF veya diğer destekleyici belgeleri eklidir)

TARİH	
İMZA	
AD-SOYAD	
UNVAN	
TELEFON/E-POSTA	
ŞİRKET ADI	

¹ KKDİK Yönetmeliği Madde 47'ye göre SVHC olarak tanımlanan maddelerden oluşan ve KKDİK Yönetmeliği Madde 49'da belirtilen İzne Tabi Olmaya Aday Madde Listesi: Bu Liste **Bakanlıkça yayımlanana kadar** Avrupa Birliği'nin Aday Listesi dikkate alınır:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

² BCF<100 veya log KO/W <3 ise biyobirikimli değil, (OECD testi 107, 117 veya 305 A-E)

Beyan 4: Üretici/Tedarikçi tarafından doldurulacak beyan

ÜRÜN ADI	
İŞLEVİ	
UYGULAMA ALANI	
ÜRETİCİ/TEDARİKÇİ	

Kimyasalın, başvuru tarihindeki aday listesine¹ göre yüksek önem arz eden maddeleri (SVHC) içerdiğini beyan ederim/ederiz:

SVHC'nin Adı ve CAS Numarası	İçerik, % ağırlıkça

TÜM BOYALAR	Evet	Hayır
Tedarik edilen kimyasalın hiçbir indirgeyici bölünmeyle 2002/61/EC sayılı Direktif veya 1907/2006 Ek XVII sayılı Yönetmeliğin (EC) sayılı, Ek 8 bölümünde listelenen aromatik aminlerden birini veya daha fazlasını serbest bırakan azo boya içermediğini beyan ediyorum/ediyoruz.	☐	☐
Metal bazlı boyaların ve pigmentlerin kullanılmadığını veya kullanıldığı durumlarda alüminyum, gümüş, arsenik, baryum, kadmiyum, kobalt, krom, civa, manganez, nikel, kurşun, selenyum, antimon, kalay veya çinkoya dayalı olmadığını beyan ederiz. (Alüminosilikatlar kullanılabilir.)	☐	☐
Boyar maddedeki iyonik safsızlık seviyelerinin aşağıdaki sınırları aşmadığını onaylarız: Ag 100 ppm, As 50 ppm, Ba 100 ppm, Cd 20 ppm, Co 500 ppm, Cr 100 ppm, Hg 4 ppm, Ni 200 ppm, Pb 100 ppm, Se 20 ppm, Sb 50 ppm, Sn 250 ppm ve Zn 1 500 ppm.	☐	☐

TARİH	
İMZA	
AD-SOYAD	
UNVAN	
TELEFON/E-POSTA	
ŞİRKET ADI	

¹ KKDİK Yönetmeliği Madde 47'ye göre SVHC olarak tanımlanan maddelerden oluşan ve KKDİK Yönetmeliği Madde 49'da belirtilen İzne Tabi Olmaya Aday Madde Listesi: Bu Liste **Bakanlıkça yayımlanana kadar** Avrupa Birliği'nin Aday Listesi dikkate alınır:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Beyan 5: Losyon Üreticisi/Tedarikçisi tarafından doldurulacak beyan

ÜRÜN ADI	
İŞLEVİ	
UYGULAMA ALANI	
ÜRETİCİ/TEDARİKÇİ	

Kimyasalın, başvuru tarihindeki aday listesine¹ göre yüksek önem arz eden maddeleri (SVHC) içerdiğini beyan ederim/ederiz:

SVHC'nin Adı ve CAS Numarası	İçerik, % ağırlıkça

	Evet	Hayır
Losyonun H317, H334 veya CMR olarak sınıflandırılmış maddeler içermediğini beyan ederim/ederiz.	☐	☐
Losyona paren, triklosan, formaldehit, formaldehit salıcıları veya metilizotiyazolinon eklenmediğini beyan ederim/ederiz.	☐	☐

TARİH	
İMZA	
AD-SOYAD	
UNVAN	
TELEFON/E-POSTA	
ŞİRKET ADI	

¹ KKDK Yönetmeliği Madde 47'ye göre SVHC olarak tanımlanan maddelerden oluşan ve KKDK Yönetmeliği Madde 49'da belirtilen İzne Tabi Olmaya Aday Madde Listesi: Bu Liste **Bakanlıkça yayımlanana kadar** Avrupa Birliği'nin Aday Listesi dikkate alınır:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Beyan 6: Kimyasal Üreticisi/Tedarikçisi tarafından Prosesle İlişkin ve Fonksiyonel Kimyasallar için doldurulacak beyan

ÜRÜN ADI	
İŞLEVİ	
UYGULAMA ALANI	
ÜRETİCİ/TEDARİKÇİ	

Kimyasalın, başvuru tarihindeki aday listesine ¹ göre aşağıdaki yüksek önem arz eden maddeleri (SVHC) içerdiğini beyan ederim/ederiz:

SVHC'nin Adı ve CAS Numarası	İçerik, % ağırlıkça

TARİH	
İMZA	
AD-SOYAD	
UNVAN	
TELEFON/E-POSTA	
ŞİRKET ADI	

¹ KKDİK Yönetmeliği Madde 47'ye göre SVHC olarak tanımlanan maddelerden oluşan ve KKDİK Yönetmeliği Madde 49'da belirtilen İzne Tabi Olmaya Aday Madde Listesi: Bu Liste **Bakanlıkça yayımlanana kadar** Avrupa Birliği'nin Aday Listesi dikkate alınır:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Beyan 7: Başvuru Sahibi Kullanıma Uygunluk Beyanı

Kağıt hamurunun ticari adı

Temizlik kağıdı ürünlerine Çevre Etiketli verilmesine ilişkin Çevre Etiketli kriterlerinde belirtilen şartlara göre, aşağıdakileri teyit ederiz:

Kriter 1.Suya deşarj ve Hava Emisyonları

EVET

HAYIR

Kağıt hamurlarımız piyasaya sürüldükleri ülkelerin tüm gereksinimlerini karşılamaktadır. Üretim sahamız, içinde bulunduğu ülkenin tüm yasal şartlarını yerine getirmektedir.

Kriter 2.Enerji Kullanımı

EVET

HAYIR

Yok

Kağıt üretimine ait elektrik tüketimi ADt kağıt miktarı başına 2200 kWh değerini aşmayacaktır.

Kriter 3. Sürdürülebilir Selüloz Yönetimi

EVET

HAYIR

Hammaddemizi izliyor ve kayıt ediyoruz. Kağıtta kullanılan geri kazanılmış ya da ham selülozun en az %50'si sürdürülebilir olarak yönetilen ormanlardan tedarik edilmelidir

Kriter 4. Zararlı Kimyasal Maddeler

EVET

HAYIR

Ürünlerimizde kullanılan kimyasal maddeler, kriterlerde belirtilen limitler dahilindedir

Kriter 5. Ürün Güvenliği

EVET

HAYIR

Yok*

Geri dönüştürülmüş kağıt ya da geri dönüştürülmüş kağıt ve ham selüloz karışımlarından ürettiğimiz ürünler kriterlerde belirtilen hijyen gerekliliklerini yerine getirmektedir

* Geri dönüşümlü ürün üretilmemektedir

Kriter 6. Atık yönetimi	EVET	HAYIR
Tesisimizde, üretim sürecinden kaynaklanan atıkların işlenmesi için bir sistem ve üretim sürecini tanımlayan ve aşağıdaki hususlar hakkında bilgi içeren bir atık yönetimi ve azaltımı planı bulunmaktadır: 1) atıkları önlemesine yönelik yürürlükteki prosedürler; 2) atıkların ayrılması, yeniden kullanılması ve geri dönüştürülmesine ilişkin yürürlükteki prosedürler; 3) tehlikeli atığın güvenli taşınmasına ilişkin yürürlükteki prosedürler; 4) atık üretiminin azaltılması ve yeniden kullanım ve geri dönüşüm oranlarının artırılmasına ilişkin sürekli iyileştirme amaç ve hedefleri.		
Atık yönetiminin uygulandığına ilişkin beyanla birlikte, ISO 14001 sertifikası ve/veya Sıfır Atık Belgesi/ EMAS kaydı bu onayı desteklemek üzere eklenmiştir.		
Kriter 7. Kullanıma Uygunluk	EVET	HAYIR
Ürünlerimiz, tüketici kullanımına uygundur		
Uygunluk beyanımız, bu onayı desteklemek üzere eklenmiştir.		
Kriter 8. Tüketicinin Bilgilendirilmesi	EVET	HAYIR
Ürün üzerinde çevre etiketi ile birlikte aşağıdaki bilgiler yer almalıdır: a) Sürdürülebilir ormanlardan elde edilen selüloz kullanılmıştır b) En az seviyede su ve hava kirliliği c) En az seviyede sera gazı emisyonu ve elektrik kullanımı		
Geri dönüştürülmüş kağıt kullanımının asgari yüzdesini belirten bir ifade ve/veya sertifikalı selülozların yüzdesini belirtilen bir ifade eklidir		
Kriter 9. Tüketicinin Bilgilendirilmesi	EVET	HAYIR
Ürün üzerinde çevre etiketi ile birlikte aşağıdaki bilgiler yer almalıdır: a) Sürdürülebilir ormanlardan elde edilen selüloz kullanılmıştır b) En az seviyede su ve hava kirliliği c) En az seviyede sera gazı emisyonu ve elektrik kullanımı		
Geri dönüştürülmüş kağıt kullanımının asgari yüzdesini belirten bir ifade ve/veya sertifikalı selülozların yüzdesini belirtilen bir ifade eklidir		
Veri Kullanım İzni	EVET	HAYIR
Aşağıdaki verimizin Çevre Etiketli'ne başvuran tüm kağıt üreticilerinin görebildiği Çevre Etiketli veritabanına kaydetme izni veriyoruz: - kimyasal oksijen ihtiyacı (KOI) - fosfor (P) - Adsorbe olunan organik halojenler (AOX) - sülfür (S) - azot oksitler (NO _x) - karbondioksit(CO ₂) ve - yakıt ve elektrik kullanımı (İzin verilmesi zorunlu değildir)		

TARİH	
İMZA	
BÜYÜK HARFLERLE AD	
UNVAN	
TELEFON/E-POSTA	
ŞİRKET ADI	

Beyan 8: Taahhüt Belgesi

Başvuranın taahhüdü (Başvuru sahibi tarafından doldurulmalı)

.....

Çevre Etiketli'ne başvuruda bulunan tüzel kişi olarak aşağıdakileri beyan ederim:

19 Ekim 2018 tarih ve 30570 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Etiketli Yönetmeliğinde yazılan tüm bilgi ve gereklilikleri okudum.

Çevre Etiketini kullanacağım ürünün her zaman Çevre Etiketli kriterlerine uymasını sağlayacağımı ve ürün veya üretim süreçlerinde yapılan önemli bir değişikliği T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na derhal bildireceğimi taahhüt ederim.

Çevre Etiketli logosunun doğru ve uygun kullanımı konusunda sorumluluk alıyorum.

İmza:

Ad-Soyad(Büyük Harfle):

Şirketteki pozisyonu:

Tarih:

Şirket kaşesi:

Bölüm E: Kontrol listesi

Temizlik Kağıdı Üreticisi Başvuru Kontrol Listesi

Bu kontrol listesi her kriter için sağlanacak belgeleri özetlemektedir.		
Liste, başvuru sahibi tarafından tamamlanmalıdır.		
	Tamamlandığında işaretleyin	
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Bölüm C Başvuru formu+ Dilekçe		
Ürün tanımı		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Çevre Etiketine konu ürüne ilişkin açıklama		
Mevcut ise ticari isimlerinin listesi		
Kriter 1: Suya deşarj ve hava emisyonları		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
1.1 Yasal gereksinimlere ilişkin beyanlar		
1.1 (a) KOI, P, S ve NO _x , salınım hesabı, destekleyici belgeler ve test sonuçları		
1.2 AO _x limit değer hesabı, destekleyici belgeler ve test sonuçları		
1.3 CO ₂ emisyon hesabı, destekleyici belgeler ve hesaplamalar		
Kriter 2: Enerji kullanımı		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Enerji kullanım hesabı, arkaplan verileri ve hesaplamalar		
Isı üretimi için yakıt tüketimi, arkaplan verileri ve hesaplamalar		
Kriter 3: Selüloz-Sürdürülebilir Selüloz Yönetimi		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Kağıt tedarikçisinden temin edilen ve selüloz ve kağıt üretiminde kullanılan selülozların türü, miktarı ve menşeyini gösteren ilgili belgeler		
Ormanlardan elde edilen ham selüloz kullanılması durumunda, kağıt/selüloz tedarikçisinden temin edilen ilgili sertifikayı/sertifikalar		

Kriter 4: Zararlı Kimyasal Maddeler		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
4.1 Selüloz üreticisinden temin edilen klor gazının ağartıcı olarak kullanılmadığını gösteren belge		
4.2 Üretimde APEO kullanılmadığına dair kimyasal tedarikçilerinin beyanları		
4.3 Başvuru sahibi beyanı ve kimyasal tedarikçisi/tedarikçilerinden her bir yüzey aktif madde için elde edilen güvenlik bilgi formu(GBF) ya da test raporları		
4.4 Su sirkülasyon hattı yada ürün muhafaza için biyosit kullanılması halinde potansiyel biyobirikimli olmadığını gösteren beyan, GBF veya test raporu		
4.5 Yaş mukavemet arttırıcıların kuru ürünlerdeki toplam miktarını gösteren hesaplama ve test raporu, glioksal kullanılmadığına ilişkin beyan		
4.6 Ürüne eklenen yumuşatıcı, losyon, esans ve doğal kaynaklı katkı maddelerinin listesi, kriterin sağlandığına ilişkin beyan , tedarikçi beyanı ve GBF		
Kriter 5: Ürün Güvenliği		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Geri dönüşümlü kağıt/kağıt-selüloz üretiminde hijyen gereklilikleri ve yasaklanmış maddelerin limitleri sağladığına ilişkin beyan, test raporları		
Kriter 6: Atık Yönetimi		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Atık yönetim planı Alternatif olarak; EMAS veya ISO 14001 sertifikası, atık yönetiminin mevcut olduğuna dair beyanı ve destekleyici belgeler (prosedürler vs.)		
Kriter 7: Kullanıma Uygunluk		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Ürün güvenliği beyanı, test sonuçları		
Kriter 8: Tüketicinin Bilgilendirilmesi		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Çevre etiketi ile birlikte yer alması önerilen bilgi		
Kriter 9: Mevzuata Uygunluk Kriterleri		
Bakanlığa sunulacak belgeler:	Dahil	Geçerli değil
Çevre izin belgesi, sıfır atık yükümlülükleri vs.		

Ek : Taslak Sözleşme Örneği

ÇEVRE ETİKETİ KULLANIM SÖZLEŞMESİ

Mustafa Kemal Mah. Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9.km. No:278 Çankaya/Ankara adresinde bulunan **T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**, bundan sonra “*Bakanlık*” olarak anılacaktır,

ile

..... adresinde bulunan (**firma ismi**), bundan sonra “*Çevre Etiketli Kullanıcısı*” olarak anılacaktır,

19.10.2018 tarihli ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Etiketli Yönetmeliği’nin 13’üncü maddesi kapsamında aşağıda belirlenen konular üzerinde anlaşmaya varmıştır.

1. ÇEVRE ETİKETİNİN KULLANIMI

- 1.1 Bakanlık, işbu sözleşme ekinde (Ek-1) belirtilen ürünler için Çevre Etiketli Kullanıcısına yıllık kullanım ücretlerinin zamanında ödenmesi koşuluyla sözleşme tarihinden itibaren 4 yıl süre boyunca geçerli Çevre Etiketli Belgesi ile çevre etiketi kullanma izni vermektedir.
- 1.2 Çevre etiketi, işbu sözleşme ekinde (Ek-2) belirtildiği şekliyle kullanılır. Farklı renk, tasarım ve biçimlendirme ile kullanılamaz.
- 1.3 Çevre Etiketli Kullanıcısı, çevre etiketi kullandığı ürünler için başvuru dosyasındaki koşulları sözleşme süresi boyunca sağlamalıdır. Çevre etiketi kullanıcısı yıllık kullanım ücretinin son ödeme zamanından 21 gün önce koşulların sağlandığına yönelik Çevre Etiketli Uygunluk Raporu’nu Bakanlığa sunar.
- 1.4 Kriterlere uyumu ve çevresel performansı etkilemeyecek değişiklikler için yeni bir başvuru yapılması gerekmez. Fakat, Çevre Etiketli Kullanıcısı bu tür değişiklikleri Bakanlığa yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür. Bakanlık, gerekli gördüğünde kriterlere uyumu doğrulamak için inceleme yapar veya yaptırır.
- 1.5 Çevre Etiketli Kullanıcısı, yanlış, yanıltıcı ve/veya Türkiye Çevre Etiketli Sistemine zarar verecek şekilde reklam, ifade, etiket veya logo kullanamaz.
- 1.6 Çevre etiketi kullanım süresi sona ermeden 180 gün önce talep edilmesi halinde teknik inceleme komisyonu tarafından yapılan/yaptırılan değerlendirmenin uygun olması durumunda çevre etiketi kullanım süresi yıllık kullanım ücretlerinin zamanında ödenmesi koşuluyla 4 yıl süre ile uzatılır. Değerlendirmede, herhangi bir uygunsuzluk tespit edildiğinde ise sözleşme feshedilir.
- 1.7 Kriterlerin güncellenmesi durumunda Çevre Etiketli Kullanıcısına 6 ay geçiş süresi verilir. 6 ay içinde kriterlere uyumluluğunun kanıtlanması gerekmektedir. Bu durumda, Çevre Etiketli Kullanıcısı sözleşmesini yenilemek istememesi durumunda stoklarında bulunan çevre etiketli ürünleri tüketmesi için sözleşme fesih tarihinden itibaren 6 ay süre verilir. 6 aydan sonra piyasaya arz edilen ürünlerde çevre etiketi logosu kullanılamaz.
- 1.8 Çevre etiketinin kullanma süresinin bitmesi veya yıllık kullanım ücretinin zamanında ödenmemesi durumunda Çevre Etiketli Kullanıcısı çevre etiketini kullanamaz.
- 1.9 Çevre etiketinin kullanımına ilişkin diğer hususlar için Çevre Etiketli Yönetmeliği’nin ilgili hükümleri geçerlidir.

1.10 Sözleşme sona erdikten sonra işbu sözleşme kapsamındaki ürünler için çevre etiketi kullanılamaz.

2. ÜCRETLER

2.1 İşbu sözleşme, Çevre Etiketli Yönetmeliği'nin 23'üncü maddesinde ifade edilen ve Bakanlıkça her yıl belirlenen yıllık kullanım ücretinin zamanında ödenmesi koşuluyla geçerlidir. Yıllık kullanım ücreti son ödeme tarihleri ve kapsadığı dönem şu şekildedir:

Dönem	Son Ödeme Zamanı
(S.T*) – (S.T + 1 Yıl)	Sözleşme İmzalanmadan Önce
(S.T + 1 Yıl)– (S.T + 2 Yıl)	(S.T + 1 Yıl)
(S.T + 2 Yıl)– (S.T + 3 Yıl)	(S.T + 2 Yıl)
(S.T + 3 Yıl)– (S.T + 4 Yıl)	(S.T + 3 Yıl)

*S.T.= Sözleşme Tarihi.

2.2 Madde 1.6 uyarınca sözleşmenin uzatılması durumunda, sözleşmenin uzatıldığı tarih Madde 2.1'de belirtilen sözleşme tarihi olarak kabul edilecektir ve yıllık kullanım ücreti bahse konu tarih dikkate alınarak ödenecektir.

2.3 Çevre Etiketli Kullanıcı tarafından işbu sözleşme kapsamı dışında farklı bir ürün için çevre etiketi kullanılmak istemesi durumunda sözleşme yenilemek amacıyla güncel başvuru ücretini ödeyerek Bakanlığa farklı bir başvuru yapılmalıdır.

2.4 Madde 1.4, 1.6 ve 1.7 kapsamında, teknik inceleme komisyonu masrafı ile komisyon tarafından yaptırılması istenen doğrulamalardan kaynaklanan masraflar Çevre Etiketli Kullanıcısı tarafından karşılanır. Çevre Etiketli Yönetmeliği'nin 15'nci maddesinin (ğ) bendi kapsamında teknik inceleme komisyonu oluşturma yetkisi Bakanlık tarafından Türk Standardları Enstitüsü'ne devredilmiştir.

3. ASKIYA ALMA VE FESİH

3.1 Çevre Etiketli Kullanıcısı, işbu sözleşmenin 1. Maddesindeki koşulları yerine getiremediği durumlarda bu durumu Bakanlığa bildirir ve yükümlülükler yerine getirilinceye kadar çevre etiketini kullanamaz. Çevre etiketinin kullanılmadığı sürelerde sözleşmenin devamı için yıllık kullanım ücreti işbu sözleşmenin 2. Maddesinde belirtildiği şekilde ödenir.

3.2 Bakanlık, çevre etiketli kullanıcısının Çevre Etiketli Yönetmeliği hükümlerini ihlal ettiğini tespit etmesi halinde bu durumu Çevre Etiketli Kullanıcısına iadeli taahhütlü olarak yazılı olarak bildirmek suretiyle sözleşmeyi tek taraflı olarak feshedebilir ve çevre etiketli kullanma iznini iptal eder. Bakanlık iptal kararını web sitesinde veya uygun araçlarla duyurur.

3.3 Çevre etiketli kullanıcısı, Bakanlığa en az 3 ay öncesinden göndereceği yazılı bildirim ile her zaman sözleşmeyi feshedebilir ve çevre etiketli kullanımından vazgeçebilir. Bildirimde belirtilen sözleşme fesih tarihi Madde 2.1'de belirlenen dönem aralığında ise ilgili döneme ait yıllık kullanım ücretinin ödenmesi gerekmektedir.

4. YÜKÜMLÜLÜKLER

- 4.1 Çevre Etiketli Kullanıcısı, çevre etiketini işbu sözleşme kapsamındaki ürünler için bir garanti veya teminatın konusu yapmayacaktır.
- 4.2 Bakanlık, çevre etiketli verilmesi veya kullanımından kaynaklı olarak çevre etiketli kullanıcısı veya üçüncü bir tarafın uğradığı zarardan sorumlu tutulamaz.
- 4.3 Bakanlık, işbu sözleşme kapsamındaki ürünler ile ilgili şikâyetten Çevre Etiketli Kullanıcısını haberdar eder ve çevre etiketli kullanıcısının şikâyete tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde cevap vermesini ister.
- 4.4 Madde 1.5’de belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden ortaya çıkacak zararların Çevre Etiketli Kullanıcısı tarafından karşılanması talep edilebilir.

5. DİĞER KONULAR

- 5.1 İşbu sözleşme, aşağıda yer alan en son imza tarihinden itibaren geçerlidir.
- 5.2 İşbu sözleşme, 3(üç) sayfa sözleşme metninden ve 1(bir) sayfa Ek-1 ve 2 (iki) sayfa Ek-2 olmak üzere iki ekten oluşmaktadır.

Yetkili Kişi
(Çevre Etiketli Kullanıcısı)

Genel Müdür
(Bakanlık)

EK-1

SÖZLEŞME KAPSAMINDAKİ ÜRÜNLER

EK-2

ÇEVRE ETİKETİ KULLANIM KILAVUZU

1. Bu kılavuzda bahsi geçen koşullar ve kurallar, bir ürün üzerinde (mallar veya hizmetler) veya reklam sırasında Çevre Etiketinin (logosunun) kullanılması ile ilgilidir.
2. Logo ile ilgili olarak aşağıda belirtilmiş olan renk şeması koşullarının sağlandığı garanti edilerek; ürün ile ilgili kitaplar ve ürün kitapçıkları ve benzeri materyal üzerinde (örneğin çevre etiketi programları için hazırlanmış olan kitapçıklar) gösterim amaçlı olarak kullanılabilir.
3. Logoların düzenlenmesine izin verilmez. Logo en/boy oranı bozulmayacak şekilde yeniden ölçeklenmelidir ve diğer görüntüler, logolar veya metinler ile birlikte basılmamalıdır.
4. Logo yalnızca ürünün (ürünlerin) üzerinde kullanılmasına izin verilen ürünler ile ilgili olarak kullanılabilir.
5. Logolar, uygunsuz veya hatalı bir şekilde kullanılamaz.

Logonun kullanılması ve tanıtılması

Çevresinde yaşadığımız pek çok farklı bileşen bir uyum içinde hareket ederek doğayı oluşturur. Bu döngüsel bütünlükten yola çıkarak tasarlanan çevre etiketi logosu dinamik şekilde sıralanmış birçok parçanın uyum içinde bir araya gelmesiyle oluşur.

Bu parçalar bir merkezden dağılırmışçasına hareket ederek doğanın bize sunduğu sayısız kaynağı temsil eder. Kullanılan renkler toprak, deniz, gökyüzü ve doğadan ilham alarak seçilmiştir.

Çevre Etiketli Logosunun dört farklı kullanım şekli bulunmaktadır:

1. Beyaz zemin üzerine renkli logo
2. Beyaz zemin üzerine siyah logo
3. Siyah zemin üzerine renkli logo
4. Siyah zemin üzerine beyaz logo

Logotype Renk Değerleri:

Türkçe Yazı Rengi

C91 M11 Y0 K0
R0 G164 B227
00A4E3

İngilizce Yazı Rengi

C80 M4 Y50 K0
R0 G174 B154
00AE9A

E Sembolü Renk Geçişi:

C91M11Y0K0
R0G164B227
00A4E3

C87M Y18 K0
R0G167B201
00A7C9

C80M4Y50K0
R0G174B154
00AE9A

C77M1Y65K0
R17G178B132
11B284

C51M12Y63K10
R121G165B117
79A575

C0M32Y58K31
R184G136B89
B88859

Logotype Font Kullanımı:

Logoda Trade Gothic- Bold yazı karakteri kullanılmıştır.

ABCÇDEFGHIJKLMNOÖPRSTUÜVYZ
abcçdefghijklmnoöprstüüvyz
1234567890!^+%/()=?.,;